

N:o 22.

Af Herr Liss Olof Larsson: Om ändring och tillägg i Kongl. förordningen den 18 September 1874, angående försäljning af vin och maltdrycker.

Uti gällande kommunallagar för såväl land som stad, stadgas uti 1 §, att kommunens medlemmar ega att sjelfva vårda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter. Vidare stadgas att kommunalstämman eger bestämma viten för öfverträdelse af de ordningsstadgar, stämman antagit, och åligger det kommunalnämnden att vaka öfver sedlighet, ordning och säkerhet inom kommunen. Härmed äro uti kommunalstyrelsernas händer lagda ganska stora och viktiga intressen. Det sätt, på hvilket dessa intressen blifvit vårdade af de kommunala myndigheterna, förtjena utan tvifvel mycket loford, och en utsträckning af dess makt och rättigheter, der så erfordras, torde utan någon som helst fara kunna medgifvas.

En utsträckning af kommunens pröfnings- och beslutanderätt i fråga om försäljning af vin och maltdrycker, är ett behof, som allt mer och mer gör sig gällande, och knappast i någon fråga har jag hört meningen vara så enstämmig inom den ort, jag tillhör, som just i denna. Man är ej emot förtärandet af vin och öl, men man vill hafva i kommunens makt, att der så erfordras, kunna ordna så, att försäljningen deraf må ske utan att störande inverka på ordning och sedlighet.

Genom Kongl. förordningen den 18 September 1874, med deruti gjorda tillägg och ändringar den 30 November 1876, är på ett tillfredsställande sätt ordnad i fråga om försäljning af vin och maltdrycker, till

förtäring på stället, ty i fråga om sådan handel hafva kommunalstyrelserna tillbörlig beslutanderätt; men så är ej förhållandet i fråga om den handel med vin och maltdrycker, som af handlande bedrifves. Visserligen är stadgadt, att den, som idkar handel i öppen bod, ej må till förtäring på stället försälja vin och maltdrycker, och att det köpta icke heller får med säljarens vetskap förtäras i närheten, å område, hvaröfver han förfogar, men denna, handlande medgifna rättighet, att till s. k. afhemtning försälja vin och öl, gäckar på många ställen kommunens alla bemödanden att på ett tillfredsställande sätt ordna försäljningen af dessa varor. Det är oftast icke möjligt för den, som vill på ett fullt hederligt sätt sälja verkligt vin och öl, att kunna uthärda konkurrensen med den eller dem, som låta kunderna förtära det köpta straxt utom boddörren, och som under namnet vin sälja färgadt bränvin och öl, som endast hvad namnet beträffar är sådant. En stor del af allmänheten, som tror att vin är verkligt vin och öl är verkligt öl, då det under dessa namn försäljes, köper, der priset är billigast, och andra åter, köpa på samma ställe derfore, att man der mycket fortare får sig ett rus. Väl kan vederbörande under vissa förhållanden förbjuda handlande att försälja vin och öl; men denna vederbörandes makt är helt och hållet illusorisk, ty samma dag ett sådant förbud meddelas den s. k. handlanden, öfverlåter denne sin handelslokal till något sitt tjenstehjon eller ock till annan dertill beredvillig person, hvilken omedelbart anmäler sig såsom handlande, och i bästa fall hafva vederbörande myndigheter under en eller ett par dagar kunnat stäffa det onda, som de velat förekomma. Min motion går ej ut på att förhindra eller förbjuda försäljning af vin och öl, men den går ut på att undanröjda en af de värsta stöttestenar, som ligga i vägen för upprätthållande af sedlighet och god ordning inom kommunen, på samma gång vin- och ölkonsumenter bättre än hittills varda skyddade för odugliga och för helsan skadliga drycker.

Det synes mig ligga för öppen dag, att om kommunen sjelf får rättighet att bestämma hvar och af hvem sådan försäljning får ske, så lemnas icke sådan rättighet till andra än sådana, af hvilka man har garanti för att endast ärliga varor utlemnas och att försäljningen sker på ett med god ordning öfverensstämmande sätt, likasom det kan tagas för gifvet, att, derest den, som erhållit en sådan rättighet, öfverträder dessa fordringar, rättigheten då varder honom fräntagen.

Då förslaget således afser att endast lemna kommunerna en större makt än de hittills haft mot sådana, som under handelsrättigheters täckmantel bedrifva lönkrögeri och öppet gäckas afsigten med såväl gällande förordning angående försäljning af vin och maltdrycker som kom-

munens bemödanden att upprätthålla ordning och sedlighet, hoppas jag det Riksdagen skall pröfva skäligt ingå till Kongl. Maj:t med anhållan om den ändring af och tillägg till Kongl. förordningen den 18 September 1874 angående försäljning af vin- och maltdrycker m. m.,

att åt kommunen tillerkännes rätt att pröfva och bestämma om och hvar samt af hvem försäljning af vin och maltdrycker må ega rum.

Om remiss till ett tillfälligt Utskott anhålles.

Stockholm den 23 Januari 1883.

Liss Ol. Larsson.
